

Co oznaczają pojęcia:
większy, maksymalny, największy?

O różnych sposobach porządkowania zbiorów.

Porównywanie obiektów - używane określenia

Porównywanie obiektów - używane określenia

większy, lepszy, mocniejszy, późniejszy, bardziej jakiś

Porównywanie obiektów - używane określenia

większy, lepszy, mocniejszy, późniejszy, bardziej jakiś

mniejszy, gorszy, słabszy, wcześniejszy, mniej jakiś

Porównywanie obiektów - używane określenia

większy, lepszy, mocniejszy, późniejszy, bardziej jakiś

mniejszy, gorszy, słabszy, wcześniejszy, mniej jakiś

największy, najlepszy, najmocniejszy, najbardziej jakiś

Porównywanie obiektów - używane określenia

większy, lepszy, mocniejszy, późniejszy, bardziej jakiś

mniejszy, gorszy, słabszy, wcześniejszy, mniej jakiś

największy, najlepszy, najmocniejszy, najbardziej jakiś

najmniejszy, najgorszy, najszłabszy, najmniej jakiś

Porównywanie obiektów - używane określenia

większy, lepszy, mocniejszy, późniejszy, bardziej jakiś

mniejszy, gorszy, słabszy, wcześniejszy, mniej jakiś

największy, najlepszy, najmocniejszy, najbardziej jakiś

najmniejszy, najgorszy, najslabszy, najmniej jakiś

maksymalny – **nie ma większego**, lepszego,
nie może być nic bardziej

Porównywanie obiektów - używane określenia

większy, lepszy, mocniejszy, późniejszy, bardziej jakiś

mniejszy, gorszy, słabszy, wcześniejszy, mniej jakiś

największy, najlepszy, najmocniejszy, najbardziej jakiś

najmniejszy, najgorszy, najslabszy, najmniej jakiś

maksymalny – **nie ma większego**, lepszego,
nie może być nic bardziej

minimalny – **nie ma mniejszego**, gorszego, słabszego,
nie może być nic mniej

Porównywanie liczb - własności relacji \leq

Porównywanie liczb - własności relacji \leq

Dla dowolnych liczb rzeczywistych x, y, z zachodzi

Porównywanie liczb - własności relacji \leq

Dla dowolnych liczb rzeczywistych x, y, z zachodzi

① $x \leq x$ zwrotność

Porównywanie liczb - własności relacji \leq

Dla dowolnych liczb rzeczywistych x, y, z zachodzi

- 1 $x \leq x$ zwrotność
- 2 jeśli $x \leq y$ i $y \leq x$, to $x = y$ antysymetryczność

Porównywanie liczb - własności relacji \leq

Dla dowolnych liczb rzeczywistych x, y, z zachodzi

- 1 $x \leq x$ zwrotność
- 2 jeśli $x \leq y$ i $y \leq x$, to $x = y$ antysymetryczność
- 3 jeśli $x \leq y$ i $y \leq z$, to $x \leq z$ przechodność

Porównywanie liczb - własności relacji \leq

Dla dowolnych liczb rzeczywistych x, y, z zachodzi

- 1 $x \leq x$ zwrotność
- 2 jeśli $x \leq y$ i $y \leq x$, to $x = y$ antysymetryczność
- 3 jeśli $x \leq y$ i $y \leq z$, to $x \leq z$ przechodność

oraz

- $x \leq y$ lub $y \leq x$ spójność

Porównywanie liczb - własności relacji \leq

Dla dowolnych liczb rzeczywistych x, y, z zachodzi

- 1 $x \leq x$ zwrotność
- 2 jeśli $x \leq y$ i $y \leq x$, to $x = y$ antysymetryczność
- 3 jeśli $x \leq y$ i $y \leq z$, to $x \leq z$ przechodność

oraz

- $x \leq y$ lub $y \leq x$ spójność

Relacja częściowego porządku

Porównywanie liczb - własności relacji \leq

Dla dowolnych liczb rzeczywistych x, y, z zachodzi

- 1 $x \leq x$ zwrotność
- 2 jeśli $x \leq y$ i $y \leq x$, to $x = y$ antysymetryczność
- 3 jeśli $x \leq y$ i $y \leq z$, to $x \leq z$ przechodniość

oraz

- $x \leq y$ lub $y \leq x$ spójność

Relacja częściowego porządku

Relacja \preceq w zbiorze X jest relacją częściowego porządku, jeśli jest **zwrotna**, **antysymetryczna** i **przechodnia**.

Porównywanie liczb - własności relacji \leq

Dla dowolnych liczb rzeczywistych x, y, z zachodzi

- 1 $x \leq x$ zwrotność
- 2 jeśli $x \leq y$ i $y \leq x$, to $x = y$ antysymetryczność
- 3 jeśli $x \leq y$ i $y \leq z$, to $x \leq z$ przechodniość

oraz

- $x \leq y$ lub $y \leq x$ spójność

Relacja częściowego porządku

Relacja \preceq w zbiorze X jest relacją częściowego porządku, jeśli jest **zwrotna**, **antysymetryczna** i **przechodnia**.

Jeśli dodatkowo relacja jest spójna, to porządek jest **liniowy**.

Porównywanie liczb - własności relacji \leq

Dla dowolnych liczb rzeczywistych x, y, z zachodzi

- 1 $x \leq x$ zwrotność
- 2 jeśli $x \leq y$ i $y \leq x$, to $x = y$ antysymetryczność
- 3 jeśli $x \leq y$ i $y \leq z$, to $x \leq z$ przechodność

oraz

- $x \leq y$ lub $y \leq x$ spójność

Relacja częściowego porządku

Relacja \preceq w zbiorze X jest relacją częściowego porządku, jeśli jest **zwrotna**, **antysymetryczna** i **przechodnia**.

Jeśli dodatkowo relacja jest spójna, to porządek jest **liniowy**.

(X, \preceq) - zbiór uporządkowany.

Przykład 1. (X, \subseteq) - zawieranie zbiorów

X – rodzina zbiorów, $A \preceq B \Leftrightarrow A \subseteq B$

Przykład 1. (X, \subseteq) - zawieranie zbiorów

X – rodzina zbiorów, $A \preceq B \Leftrightarrow A \subseteq B$

Dla dowolnych zbiorów A, B, C zachodzi:

Przykład 1. (X, \subseteq) - zawieranie zbiorów

X – rodzina zbiorów, $A \preceq B \Leftrightarrow A \subseteq B$

Dla dowolnych zbiorów A, B, C zachodzi:

- 1 $A \subseteq A$ zwrotność

Przykład 1. (X, \subseteq) - zawieranie zbiorów

X – rodzina zbiorów, $A \preceq B \Leftrightarrow A \subseteq B$

Dla dowolnych zbiorów A, B, C zachodzi:

- 1 $A \subseteq A$ zwrotność
- 2 jeśli $A \subseteq B$ i $B \subseteq A$, to $A = B$ antysymetryczność

Przykład 1. (X, \subseteq) - zawieranie zbiorów

X – rodzina zbiorów, $A \preceq B \Leftrightarrow A \subseteq B$

Dla dowolnych zbiorów A, B, C zachodzi:

- 1 $A \subseteq A$ zwrotność
- 2 jeśli $A \subseteq B$ i $B \subseteq A$, to $A = B$ antysymetryczność
- 3 jeśli $A \subseteq B$ i $B \subseteq C$, to $A \subseteq C$ przechodność

Przykład 1. (X, \subseteq) - zawieranie zbiorów

X – rodzina zbiorów, $A \preceq B \Leftrightarrow A \subseteq B$

Dla dowolnych zbiorów A, B, C zachodzi:

- 1 $A \subseteq A$ zwrotność
- 2 jeśli $A \subseteq B$ i $B \subseteq A$, to $A = B$ antysymetryczność
- 3 jeśli $A \subseteq B$ i $B \subseteq C$, to $A \subseteq C$ przechodniość

Uwaga: Relacja \subseteq nie daje porządku liniowego:
nie musi być ani $A \subseteq B$, ani $B \subseteq A$.

Przykład 1. (X, \subseteq) - zawieranie zbiorów

X – rodzina zbiorów, $A \preceq B \Leftrightarrow A \subseteq B$

Dla dowolnych zbiorów A, B, C zachodzi:

- 1 $A \subseteq A$ zwrotność
- 2 jeśli $A \subseteq B$ i $B \subseteq A$, to $A = B$ antysymetryczność
- 3 jeśli $A \subseteq B$ i $B \subseteq C$, to $A \subseteq C$ przechodniość

Uwaga: Relacja \subseteq nie daje porządku liniowego:

nie musi być ani $A \subseteq B$, ani $B \subseteq A$.

Na przykład $A = \{1, 2\}$, $B = \{2, 3\}$.

Przykład 2. $(\mathbb{N}, |)$ - podzielność liczb

$\mathbb{N} = \{1, 2, 3, \dots\}$ – zbiór liczb naturalnych,

$k|l \Leftrightarrow k$ jest dzielnikiem liczby l

Przykład 2. $(\mathbb{N}, |)$ - podzielność liczb

$\mathbb{N} = \{1, 2, 3, \dots\}$ – zbiór liczb naturalnych,

$k|l \Leftrightarrow k$ jest dzielnikiem liczby l

Dla dowolnych liczb naturalnych k, l, n zachodzi:

Przykład 2. $(\mathbb{N}, |)$ - podzielność liczb

$\mathbb{N} = \{1, 2, 3, \dots\}$ – zbiór liczb naturalnych,

$k|l \Leftrightarrow k$ jest dzielnikiem liczby l

Dla dowolnych liczb naturalnych k, l, n zachodzi:

1 $k|k$ zwrotność

Przykład 2. $(\mathbb{N}, |)$ - podzielność liczb

$\mathbb{N} = \{1, 2, 3, \dots\}$ – zbiór liczb naturalnych,

$k|l \Leftrightarrow k$ jest dzielnikiem liczby l

Dla dowolnych liczb naturalnych k, l, n zachodzi:

- 1 $k|k$ zwrotność
- 2 jeśli $k|l$ i $l|k$, to $k = l$ antysymetryczność

Przykład 2. $(\mathbb{N}, |)$ - podzielność liczb

$\mathbb{N} = \{1, 2, 3, \dots\}$ – zbiór liczb naturalnych,

$k|l \Leftrightarrow k$ jest dzielnikiem liczby l

Dla dowolnych liczb naturalnych k, l, n zachodzi:

- 1 $k|k$ zwrotność
- 2 jeśli $k|l$ i $l|k$, to $k = l$ antysymetryczność
- 3 jeśli $k|l$ i $l|n$, to $k|n$ przechodniość

Przykład 2. $(\mathbb{N}, |)$ - podzielność liczb

$\mathbb{N} = \{1, 2, 3, \dots\}$ – zbiór liczb naturalnych,

$k|l \Leftrightarrow k$ jest dzielnikiem liczby l

Dla dowolnych liczb naturalnych k, l, n zachodzi:

- 1 $k|k$ zwrotność
- 2 jeśli $k|l$ i $l|k$, to $k = l$ antysymetryczność
- 3 jeśli $k|l$ i $l|n$, to $k|n$ przechodniość

Uwaga: Relacja podzielności liczb nie jest spójna:
z dwóch liczb żadna nie musi być dzielnikiem drugiej.

Oznaczenia

Niech (X, \preceq) - zbiór uporządkowany, x, y - elementy zbioru X .

Oznaczenia

Niech (X, \preceq) - zbiór uporządkowany, x, y - elementy zbioru X .

- $x \succeq y \Leftrightarrow y \preceq x$

Oznaczenia

Niech (X, \preceq) - zbiór uporządkowany, x, y - elementy zbioru X .

- $x \succeq y \Leftrightarrow y \preceq x$
- $x \prec y \Leftrightarrow x \preceq y$ i $x \neq y$.

Czytamy: x mniejszy niż y , x wcześniejszy niż y .

Oznaczenia

Niech (X, \preceq) - zbiór uporządkowany, x, y - elementy zbioru X .

- $x \succeq y \Leftrightarrow y \preceq x$
- $x \prec y \Leftrightarrow x \preceq y$ i $x \neq y$.

Czytamy: x mniejszy niż y , x wcześniejszy niż y .

Interpretacja graficzna

Jeśli X jest zbiorem skończonym, to porządek można przedstawić za pomocą **diagramu Hassego**.

Jest to graf skierowany, którego **wierzchołki** to elementy zbioru X , a **krawędzie** (strzałki) idą w górę od x do y , gdy $x \prec y$ i nie istnieje z takie, że $x \prec z$ i $z \prec y$.

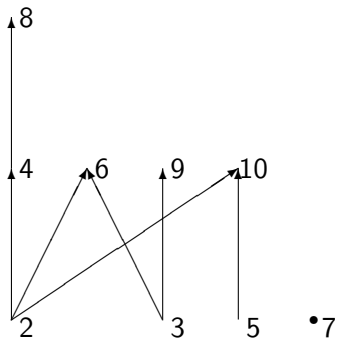
Przykłady diagramów z relacją podzielności

Przykłady diagramów z relacją podzielności

$(\{2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10\}, |)$

Przykłady diagramów z relacją podzielności

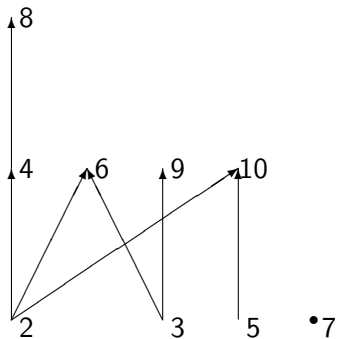
$(\{2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10\}, |)$

Przykłady diagramów z relacją podzielności

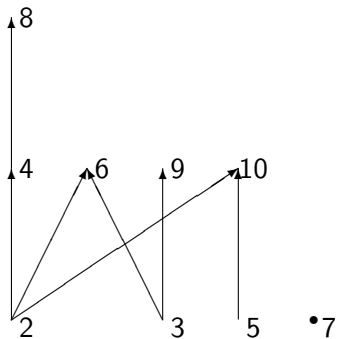
$(\{2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10\}, |)$

$(\#12, |)$

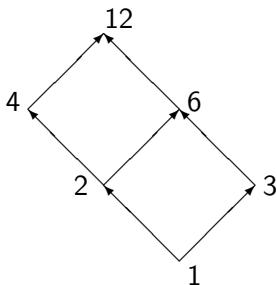

Przykłady diagramów z relacją podzielności

$(\{2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10\}, |)$

$(\#12, |)$

Przykłady diagramów z relacją zawierania

$(2^{\{a,b,c\}}, \subseteq)$ – rodzina podzbiorów zbioru $\{a, b, c\}$ uporządkowana przez relację zawierania

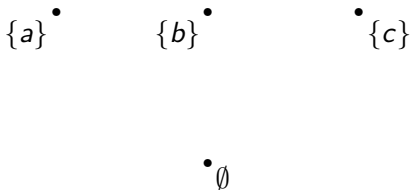
Przykłady diagramów z relacją zawierania

$(2^{\{a,b,c\}}, \subseteq)$ – rodzina podzbiorów zbioru $\{a, b, c\}$ uporządkowana przez relację zawierania

•
 \emptyset

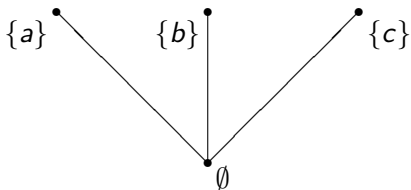
Przykłady diagramów z relacją zawierania

$(2^{\{a,b,c\}}, \subseteq)$ – rodzina podzbiorów zbioru $\{a, b, c\}$ uporządkowana przez relację zawierania

Przykłady diagramów z relacją zawierania

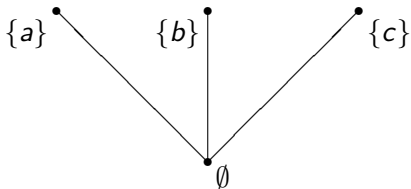
$(2^{\{a,b,c\}}, \subseteq)$ – rodzina podzbiorów zbioru $\{a, b, c\}$ uporządkowana przez relację zawierania

Przykłady diagramów z relacją zawierania

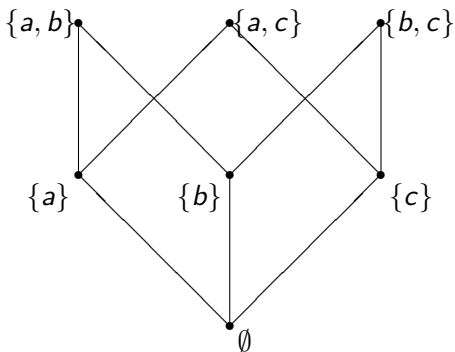
$(2^{\{a,b,c\}}, \subseteq)$ – rodzina podzbiorów zbioru $\{a, b, c\}$ uporządkowana przez relację zawierania

$\bullet\{a, b\}$ $\bullet\{a, c\}$ $\bullet\{b, c\}$

Przykłady diagramów z relacją zawierania

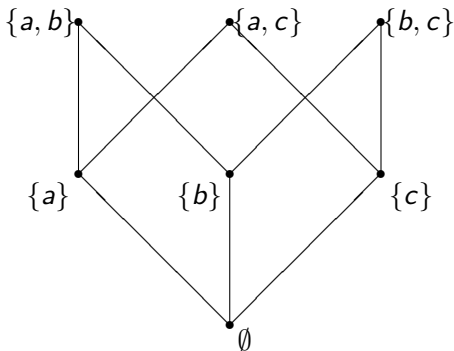
$(2^{\{a,b,c\}}, \subseteq)$ – rodzina podzbiorów zbioru $\{a, b, c\}$ uporządkowana przez relację zawierania

Przykłady diagramów z relacją zawierania

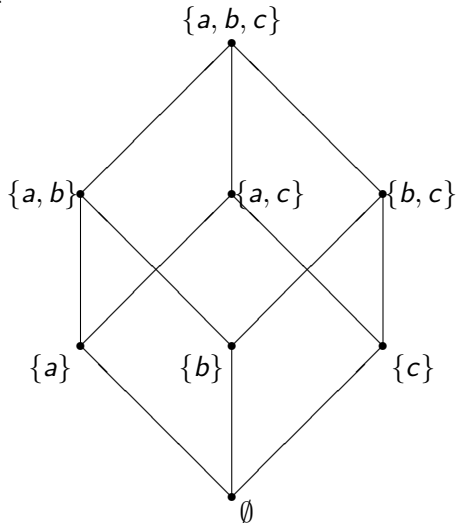
$(2^{\{a,b,c\}}, \subseteq)$ – rodzina podzbiorów zbioru $\{a, b, c\}$ uporządkowana przez relację zawierania

$\{a, b, c\}$
•

Przykłady diagramów z relacją zawierania

$(2^{\{a,b,c\}}, \subseteq)$ – rodzina podzbiorów zbioru $\{a, b, c\}$ uporządkowana przez relację zawierania

Elementy wyróżnione

Elementy wyróżnione

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany.

Mówimy, że $x_0 \in X$ jest elementem

Elementy wyróżnione

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany.

Mówimy, że $x_0 \in X$ jest elementem

- **minimalnym**, jeśli nie ma w X elementów mniejszych

Elementy wyróżnione

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany.

Mówimy, że $x_0 \in X$ jest elementem

- **minimalnym**, jeśli nie ma w X elementów mniejszych
- **najmniejszym**, jeśli jest mniejszy od pozostałych elementów X

Elementy wyróżnione

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany.

Mówimy, że $x_0 \in X$ jest elementem

- **minimalnym**, jeśli nie ma w X elementów mniejszych
- **najmniejszym**, jeśli jest mniejszy od pozostałych elementów X
- **maksymalnym**, jeśli nie ma w X elementów większych

Elementy wyróżnione

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany.

Mówimy, że $x_0 \in X$ jest elementem

- **minimalnym**, jeśli nie ma w X elementów mniejszych
- **najmniejszym**, jeśli jest mniejszy od pozostałych elementów X
- **maksymalnym**, jeśli nie ma w X elementów większych
- **największym**, jeśli jest większy od pozostałych elementów X

Elementy wyróżnione

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany.

Mówimy, że $x_0 \in X$ jest elementem

- **minimalnym**, jeśli nie ma w X elementów mniejszych
- **najmniejszym**, jeśli jest mniejszy od pozostałych elementów X
- **maksymalnym**, jeśli nie ma w X elementów większych
- **największym**, jeśli jest większy od pozostałych elementów X

Przykłady:

Elementy wyróżnione

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany.

Mówimy, że $x_0 \in X$ jest elementem

- **minimalnym**, jeśli nie ma w X elementów mniejszych
- **najmniejszym**, jeśli jest mniejszy od pozostałych elementów X
- **maksymalnym**, jeśli nie ma w X elementów większych
- **największym**, jeśli jest większy od pozostałych elementów X

Przykłady:

(\mathbb{R}, \leq)

Elementy wyróżnione

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany.

Mówimy, że $x_0 \in X$ jest elementem

- **minimalnym**, jeśli nie ma w X elementów mniejszych
- **najmniejszym**, jeśli jest mniejszy od pozostałych elementów X
- **maksymalnym**, jeśli nie ma w X elementów większych
- **największym**, jeśli jest większy od pozostałych elementów X

Przykłady:

(\mathbb{R}, \leq) – brak elementów wyróżnionych

Elementy wyróżnione

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany.

Mówimy, że $x_0 \in X$ jest elementem

- **minimalnym**, jeśli nie ma w X elementów mniejszych
- **najmniejszym**, jeśli jest mniejszy od pozostałych elementów X
- **maksymalnym**, jeśli nie ma w X elementów większych
- **największym**, jeśli jest większy od pozostałych elementów X

Przykłady:

(\mathbb{R}, \leq) – brak elementów wyróżnionych

(\mathbb{N}, \leq)

Elementy wyróżnione

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany.

Mówimy, że $x_0 \in X$ jest elementem

- **minimalnym**, jeśli nie ma w X elementów mniejszych
- **najmniejszym**, jeśli jest mniejszy od pozostałych elementów X
- **maksymalnym**, jeśli nie ma w X elementów większych
- **największym**, jeśli jest większy od pozostałych elementów X

Przykłady:

(\mathbb{R}, \leq) – brak elementów wyróżnionych

(\mathbb{N}, \leq) – element najmniejszy to 1 (jedyne minimalny),
nie ma największego ani maksymalnych

Elementy wyróżnione

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany.

Mówimy, że $x_0 \in X$ jest elementem

- **minimalnym**, jeśli nie ma w X elementów mniejszych
- **najmniejszym**, jeśli jest mniejszy od pozostałych elementów X
- **maksymalnym**, jeśli nie ma w X elementów większych
- **największym**, jeśli jest większy od pozostałych elementów X

Przykłady:

(\mathbb{R}, \leq) – brak elementów wyróżnionych

(\mathbb{N}, \leq) – element najmniejszy to 1 (jedyne minimalny),

nie ma największego ani maksymalnych

Przedział $(0; 1]$

Elementy wyróżnione

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany.

Mówimy, że $x_0 \in X$ jest elementem

- **minimalnym**, jeśli nie ma w X elementów mniejszych
- **najmniejszym**, jeśli jest mniejszy od pozostałych elementów X
- **maksymalnym**, jeśli nie ma w X elementów większych
- **największym**, jeśli jest większy od pozostałych elementów X

Przykłady:

(\mathbb{R}, \leq) – brak elementów wyróżnionych

(\mathbb{N}, \leq) – element najmniejszy to 1 (jedyne minimalny),
nie ma największego ani maksymalnych

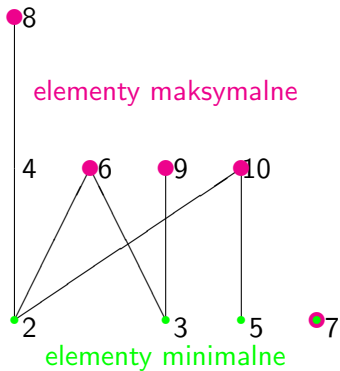
Przedział $(0; 1]$ – element największy to 1 (jedyne maksymalny),
nie ma najmniejszego ani minimalnych

Elementy wyróżnione – przykłady

$(\{2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10\}, |)$

Elementy wyróżnione – przykłady

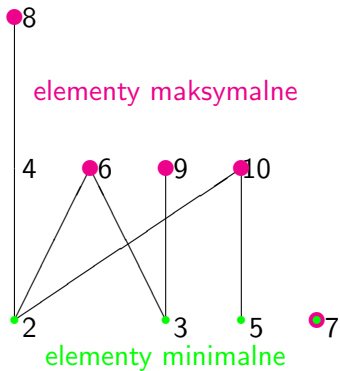
$(\{2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10\}, |)$

Elementy wyróżnione – przykłady

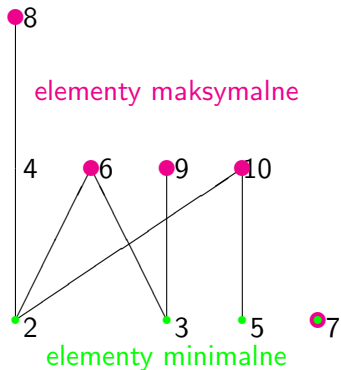
$(\{2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10\}, |)$

$(\#12, |)$

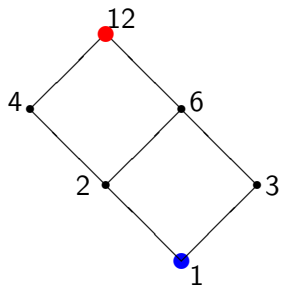
Elementy wyróżnione – przykłady

$(\{2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10\}, |)$

$(\#12, |)$

element największy

Porządek w produkcie zbiorów $X \times Y$ – problem

Porządek w produkcie zbiorów $X \times Y$ – problem

Pięć osób porównuje oceny wystawione z matematyki i j. polskiego.

Porównujemy pary (m, p) .

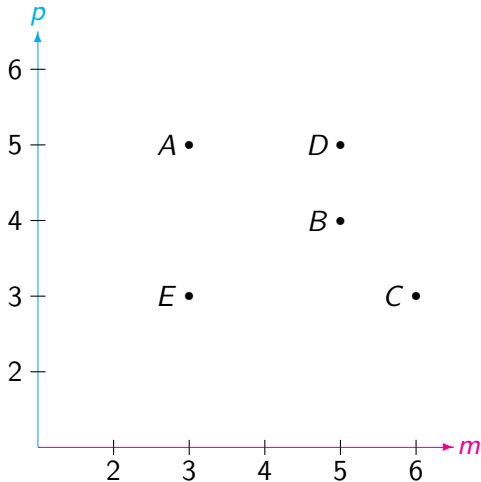
A–(3, 5) B–(5, 4) C–(6, 3) D–(5, 5) E–(3, 3)

Porządek w produkcie zbiorów $X \times Y$ – problem

Pięć osób porównuje oceny wystawione z matematyki i j. polskiego.

Porównujemy pary (m, p) .

A–(3, 5) B–(5, 4) C–(6, 3) D–(5, 5) E–(3, 3)

Kto najlepszy?

Kto najgorszy?

Sposób I – obie zmienne jednakowo istotne

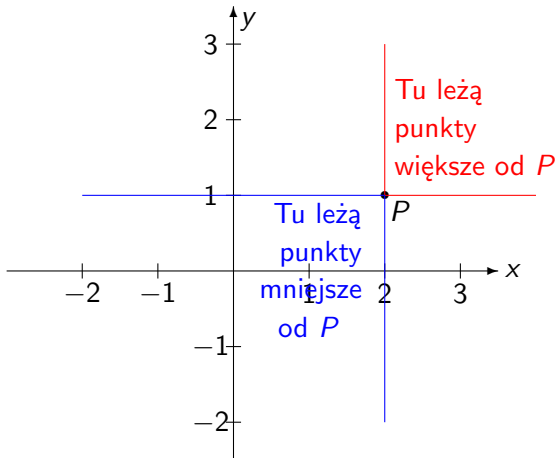
Porządek produktowy \leq_P na płaszczyźnie

$$(x_1, y_1) \leq_P (x_2, y_2) \Leftrightarrow x_1 \leq x_2 \text{ i } y_1 \leq y_2$$

Sposób I – obie zmienne jednakowo istotne

Porządek produktowy \leq_P na płaszczyźnie

$$(x_1, y_1) \leq_P (x_2, y_2) \Leftrightarrow x_1 \leq x_2 \text{ i } y_1 \leq y_2$$

Sposób I – obie zmienne jednakowo istotne

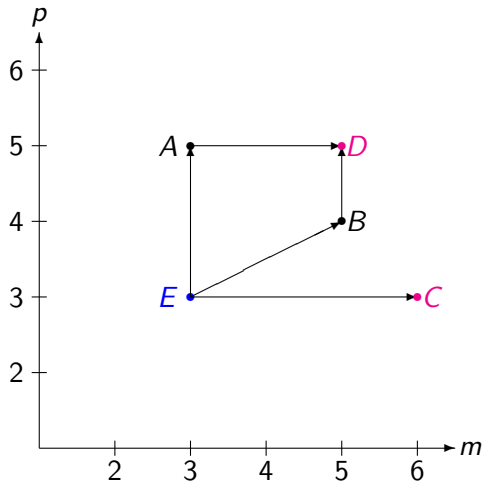
Porządek produktowy \leq_P na płaszczyźnie

$$(x_1, y_1) \leq_P (x_2, y_2) \Leftrightarrow x_1 \leq x_2 \text{ i } y_1 \leq y_2$$

Sposób I – obie zmienne jednakowo istotne

Porządek produktowy \leq_P na płaszczyźnie

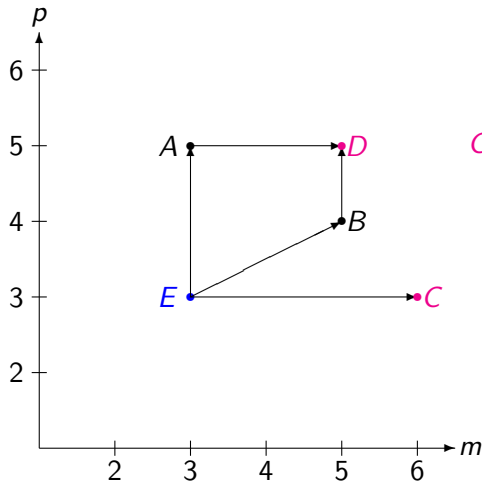
$$(x_1, y_1) \leq_P (x_2, y_2) \Leftrightarrow x_1 \leq x_2 \text{ i } y_1 \leq y_2$$

Sposób I – obie zmienne jednakowo istotne

Porządek produktowy \leq_P na płaszczyźnie

$$(x_1, y_1) \leq_P (x_2, y_2) \Leftrightarrow x_1 \leq x_2 \text{ i } y_1 \leq y_2$$

C, D – maksymalne

E – najmniejszy

nie ma największego

Sposób II – pierwsza zmienna ważniejsza

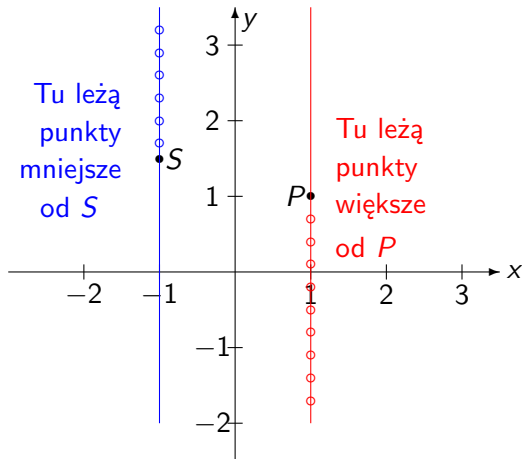
Porządek leksykograficzny \leq_L na płaszczyźnie

$$(x_1, y_1) \leq_L (x_2, y_2) \Leftrightarrow [x_1 < x_2 \text{ lub } (x_1 = x_2 \text{ i } y_1 \leq y_2)]$$

Sposób II – pierwsza zmienna ważniejsza

Porządek leksykograficzny \leq_L na płaszczyźnie

$$(x_1, y_1) \leq_L (x_2, y_2) \Leftrightarrow [x_1 < x_2 \text{ lub } (x_1 = x_2 \text{ i } y_1 \leq y_2)]$$

Sposób II – pierwsza zmienna ważniejsza

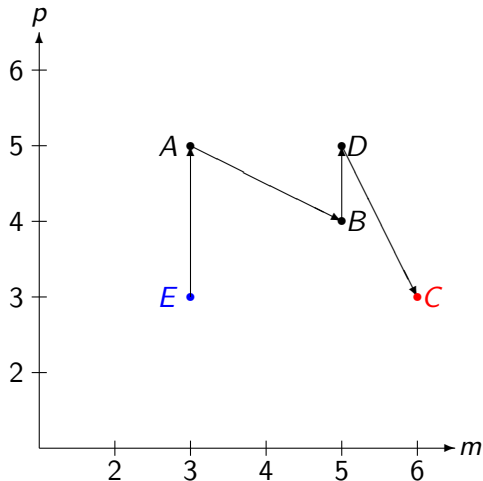
Porządek leksykograficzny \leq_L na płaszczyźnie

$$(x_1, y_1) \leq_L (x_2, y_2) \Leftrightarrow [x_1 < x_2 \text{ lub } (x_1 = x_2 \text{ i } y_1 \leq y_2)]$$

Sposób II – pierwsza zmienna ważniejsza

Porządek leksykograficzny \leq_L na płaszczyźnie

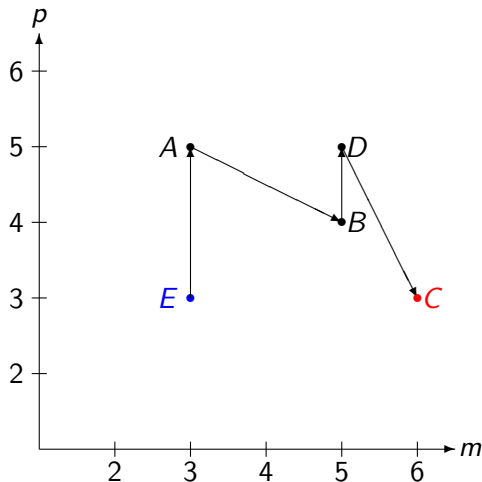
$$(x_1, y_1) \leq_L (x_2, y_2) \Leftrightarrow [x_1 < x_2 \text{ lub } (x_1 = x_2 \text{ i } y_1 \leq y_2)]$$

Sposób II – pierwsza zmienna ważniejsza

Porządek leksykograficzny \leq_L na płaszczyźnie

$$(x_1, y_1) \leq_L (x_2, y_2) \Leftrightarrow [x_1 < x_2 \text{ lub } (x_1 = x_2 \text{ i } y_1 \leq y_2)]$$

C – największy

E – najmniejszy

Kresy zbiorów

Kresy zbiorów

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany. $A \subseteq X$

Mówimy, że $a \in X$ jest:

Kresy zbiorów

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany. $A \subseteq X$

Mówimy, że $a \in X$ jest:

- **ograniczeniem dolnym** zbioru A ,
jeśli $a \preceq x$ dla wszystkich $x \in A$

Kresy zbiorów

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany. $A \subseteq X$

Mówimy, że $a \in X$ jest:

- **ograniczeniem dolnym** zbioru A ,
jeśli $a \preceq x$ dla wszystkich $x \in A$
- **kresem dolnym** zbioru A , jeśli jest największym ograniczeniem dolnym zbioru A , (piszemy $a = \inf A$)

Kresy zbiorów

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany. $A \subseteq X$

Mówimy, że $a \in X$ jest:

- **ograniczeniem dolnym** zbioru A ,
jeśli $a \preceq x$ dla wszystkich $x \in A$
- **kresem dolnym** zbioru A , jeśli jest największym ograniczeniem dolnym zbioru A , (piszemy $a = \inf A$)

Przykład 1. (\mathbb{R}, \leq) , $A = [0, 1)$

Kresy zbiorów

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany. $A \subseteq X$

Mówimy, że $a \in X$ jest:

- **ograniczeniem dolnym** zbioru A ,
jeśli $a \preceq x$ dla wszystkich $x \in A$
- **kresem dolnym** zbioru A , jeśli jest największym ograniczeniem dolnym zbioru A , (piszemy $a = \inf A$)

Przykład 1. (\mathbb{R}, \leq) , $A = [0, 1]$

ograniczenia dolne np. $-77, -1, 0$, wszystkie $x \in (-\infty, 0]$

Kresy zbiorów

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany. $A \subseteq X$

Mówimy, że $a \in X$ jest:

- **ograniczeniem dolnym** zbioru A ,
jeśli $a \preceq x$ dla wszystkich $x \in A$
- **kresem dolnym** zbioru A , jeśli jest największym ograniczeniem dolnym zbioru A , (piszemy $a = \inf A$)

Przykład 1. (\mathbb{R}, \leq) , $A = [0, 1)$

ograniczenia dolne np. $-77, -1, 0$, wszystkie $x \in (-\infty, 0]$

$\inf A = 0$

Kresy zbiorów

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany. $A \subseteq X$

Mówimy, że $a \in X$ jest:

- **ograniczeniem dolnym** zbioru A ,
jeśli $a \preceq x$ dla wszystkich $x \in A$
- **kresem dolnym** zbioru A , jeśli jest największym ograniczeniem dolnym zbioru A , (piszemy $a = \inf A$)

Przykład 1. (\mathbb{R}, \leq) , $A = [0, 1]$

ograniczenia dolne np. $-77, -1, 0$, wszystkie $x \in (-\infty, 0]$

$\inf A = 0$

Przykład 2. $(\mathbb{N}, |)$, $A = \{9, 15, 30\}$

Kresy zbiorów

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany. $A \subseteq X$

Mówimy, że $a \in X$ jest:

- **ograniczeniem dolnym** zbioru A ,
jeśli $a \preceq x$ dla wszystkich $x \in A$
- **kresem dolnym** zbioru A , jeśli jest największym ograniczeniem dolnym zbioru A , (piszemy $a = \inf A$)

Przykład 1. (\mathbb{R}, \leq) , $A = [0, 1)$

ograniczenia dolne np. $-77, -1, 0$, wszystkie $x \in (-\infty, 0]$

$\inf A = 0$

Przykład 2. $(\mathbb{N}, |)$, $A = \{9, 15, 30\}$

ograniczenia dolne – wspólne dzielniki liczb 9, 15, 30 – to 1, 3

Kresy zbiorów

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany. $A \subseteq X$

Mówimy, że $a \in X$ jest:

- **ograniczeniem dolnym** zbioru A ,
jeśli $a \preceq x$ dla wszystkich $x \in A$
- **kresem dolnym** zbioru A , jeśli jest największym ograniczeniem dolnym zbioru A , (piszemy $a = \inf A$)

Przykład 1. (\mathbb{R}, \leq) , $A = [0, 1)$

ograniczenia dolne np. $-77, -1, 0$, wszystkie $x \in (-\infty, 0]$

$\inf A = 0$

Przykład 2. $(\mathbb{N}, |)$, $A = \{9, 15, 30\}$

ograniczenia dolne – wspólne dzielniki liczb 9, 15, 30 – to 1, 3

$\inf A = 3$ (największy wspólny dzielnik)

Kresy zbiorów

Kresy zbiorów

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany. $A \subseteq X$.

Mówimy, że $a \in X$ jest:

Kresy zbiorów

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany. $A \subseteq X$.

Mówimy, że $a \in X$ jest:

- **ograniczeniem górnym** zbioru A ,
jeśli $x \preceq a$ dla wszystkich $x \in A$

Kresy zbiorów

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany. $A \subseteq X$.

Mówimy, że $a \in X$ jest:

- **ograniczeniem górnym** zbioru A ,
jeśli $x \preceq a$ dla wszystkich $x \in A$
- **kresem górnym** zbioru A , jeśli jest najmniejszym
ograniczeniem górnym zbioru A , (piszemy $a = \sup A$)

Kresy zbiorów

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany. $A \subseteq X$.

Mówimy, że $a \in X$ jest:

- **ograniczeniem górnym** zbioru A ,
jeśli $x \preceq a$ dla wszystkich $x \in A$
- **kresem górnym** zbioru A , jeśli jest najmniejszym
ograniczeniem górnym zbioru A , (piszemy $a = \sup A$)

Przykład 1. (\mathbb{R}, \leq) , $A = [0, 1)$

Kresy zbiorów

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany. $A \subseteq X$.

Mówimy, że $a \in X$ jest:

- **ograniczeniem górnym** zbioru A ,
jeśli $x \preceq a$ dla wszystkich $x \in A$
- **kresem górnym** zbioru A , jeśli jest najmniejszym
ograniczeniem górnym zbioru A , (piszemy $a = \sup A$)

Przykład 1. (\mathbb{R}, \leq) , $A = [0, 1)$

ograniczenia górne np. $1, \pi, 57$, wszystkie $x \in [1, \infty)$

Kresy zbiorów

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany. $A \subseteq X$.

Mówimy, że $a \in X$ jest:

- **ograniczeniem górnym** zbioru A ,
jeśli $x \preceq a$ dla wszystkich $x \in A$
- **kresem górnym** zbioru A , jeśli jest najmniejszym
ograniczeniem górnym zbioru A , (piszemy $a = \sup A$)

Przykład 1. (\mathbb{R}, \leq) , $A = [0, 1)$

ograniczenia górne np. $1, \pi, 57$, wszystkie $x \in [1, \infty)$

$\sup A = 1$

Kresy zbiorów

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany. $A \subseteq X$.

Mówimy, że $a \in X$ jest:

- **ograniczeniem górnym** zbioru A ,
jeśli $x \preceq a$ dla wszystkich $x \in A$
- **kresem górnym** zbioru A , jeśli jest najmniejszym
ograniczeniem górnym zbioru A , (piszemy $a = \sup A$)

Przykład 1. (\mathbb{R}, \leq) , $A = [0, 1)$

ograniczenia górne np. $1, \pi, 57$, wszystkie $x \in [1, \infty)$

$\sup A = 1$

Kresy zbiorów

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany. $A \subseteq X$.

Mówimy, że $a \in X$ jest:

- **ograniczeniem górnym** zbioru A ,
jeśli $x \preceq a$ dla wszystkich $x \in A$
- **kresem górnym** zbioru A , jeśli jest najmniejszym
ograniczeniem górnym zbioru A , (piszemy $a = \sup A$)

Przykład 1. (\mathbb{R}, \leq) , $A = [0, 1)$

ograniczenia górne np. $1, \pi, 57$, wszystkie $x \in [1, \infty)$

$\sup A = 1$

Przykład 2. $(\mathbb{N}, |)$, $A = \{9, 15, 30\}$

ograniczenia górne – wspólne wielokrotności liczb $9, 15, 30$ – np.

$90, 180$

Kresy zbiorów

Niech (X, \preceq) – zbiór uporządkowany. $A \subseteq X$.

Mówimy, że $a \in X$ jest:

- **ograniczeniem górnym** zbioru A ,
jeśli $x \preceq a$ dla wszystkich $x \in A$
- **kresem górnym** zbioru A , jeśli jest najmniejszym
ograniczeniem górnym zbioru A , (piszemy $a = \sup A$)

Przykład 1. (\mathbb{R}, \leq) , $A = [0, 1)$

ograniczenia górne np. 1, π , 57, wszystkie $x \in [1, \infty)$

$\sup A = 1$

Przykład 2. $(\mathbb{N}, |)$, $A = \{9, 15, 30\}$

ograniczenia górne – wspólne wielokrotności liczb 9, 15, 30 – np.

90, 180

$\sup A = 90$ (najmniejsza wspólna wielokrotność)